

Verksamhetsplan

Regler för skolskjuts i förskoleklass, grundskola,
anpassad grund- och gymnasieskola

Regler för elevresor i gymnasieskola

Gäller från:	2024-08-19
Gäller för:	Ljungby kommun
Fastställd av:	Barn- och utbildningsnämnden
Utarbetad av:	Skolskjutshandläggare
Revideras senast:	Gäller tills vidare eller senast 2028-08-19
Version:	10
Dokumentansvarig förvaltning:	Barn- och utbildningsförvaltningen

Ett utskrivet dokument är alltid en kopia, giltig version finns alltid på intranätet.

Innehållsförteckning

Regler för skolskjuts i förskoleklass, grundskola, anpassad grund- och gymnasieskola	4
Vad är skolskjuts?.....	4
Vem har rätt till skolskjuts?	4
Huvudregeln	4
Tilläggsregeln	4
Särskild prövning i varje enskilt fall.....	5
Elevens bostadsadress	5
Skolskjuts i annan kommun än hemkommun	5
Val av skola eller friskola	6
Skolskjuts vid växelvis boende.....	6
Korttidsboende	6
Fritidshem eller annan fritidsverksamhet.....	7
Likställighetsprincipen	7
Trafikförhållanden	8
Funktionsvariation	8
Särskild omständighet	8
Skolskjuts för elev som flyttar.....	8
Vinterskolskjuts	9
Kompisåkning.....	9
Skolskjuts i mån av plats	9
Ansökan om skolskjuts görs per läsår	9
Ändrat behov	10
Väntetider	10
Självskjuts.....	10
Ansvarsfördelning.....	10
Före transporten till skolan.....	10
Under transporten	10
Vid skolan.....	11
Eleven.....	11
Avbeställning av skolskjuts.....	11
Säkerhets- och ordningsregler	11
Busskort - en värdehandling.....	11
Olycka/tillbud	12
Information om trafiksäkerhet.....	12
Vid extrema förhållanden	12
Överklagande	12
Förvaltningsbesvär ¹	12
Laglighetsprövning ²	12
Övriga styrdokument:.....	14
Regler för elevresor i gymnasieskola	14
Vad är elevresor?	14
Vem har rätt till bidrag för elevresa?	14

Ansökan om elevresa görs per läsår	15
Busskort - en värdehandling.....	15
Kontant resebidrag	15
Funktionsvariation	15
Elevens bostadsadress	16
Avstånd	16
Ändrade förhållanden	16
Överklagande	16

Regler för skolskjuts i förskoleklass, grundskola, anpassad grund- och gymnasieskola

Vad är skolskjuts?

Skolskjuts är transport under läsarets skoldagar, från beslutad påstigningsplats/buss hållplats till skola tur och retur, med ett fordon som bekostas av kommunen. Skolskjuts kan beviljas genom allmänna kommunikationer eller genom särskilt anordnad skolskjuts. Med allmänna kommunikationer avses ordinarie linjetrafik och med särskild skolskjuts avses upphandlade fordon för ändamålet. I första hand ska allmänna kommunikationer användas. Elevens resväg till skolan kan innebära byte av fordon och en kombination av linjetrafik/särskild skolskjuts. Skolskjuts erbjuds endast i anslutning till skoldagens början och slut enligt skolans ramschema.

Rätten till skolskjuts innebär inte att skjuts måste anordnas från bostadsadressen till skolan eller att den måste anpassas efter varje elevs skoltider. Kommunen kan fritt organisera skolskjutsverksamheten inom de givna förutsättningarna i lagen.

Resor inom skolans verksamhet – studiebesök, badresor, utflykter etc. utgör inte skolskjuts.

Vem har rätt till skolskjuts?

Skolskjuts är en rättighet¹ för de elever i förskoleklass², grundskola³, anpassad grund⁴ och gymnasieskola⁵ med offentlig huvudman som går i den skolenhet där hemkommunen har placerat dem (placeringsskolan) och som uppfyller skollagens förutsättningar för att beviljas skolskjuts enligt:

Huvudregeln

- Färdvägens längd
- Trafikförhållandena
- Funktionsnedsättning
- Annan särskild omständighet

Tilläggsregeln

Även elever som går i förskoleklass, grundskola, anpassad grund- och gymnasieskola i andra skolenheter än den enhet där hemkommunen skulle ha placerat dem (val av skola) eller som går i förskoleklass, grundskola, anpassad grund- eller gymnasieskola anordnad av fristående huvudman⁶ (friskola) kan ha rätt till skolskjuts om vissa ytterligare förutsättningar än de ovan angivna är uppfyllda. Utgångspunkten för dessa förutsättningar är att anordnande av skolskjuts för dessa elever kan ske utan att det medför organisatoriska och ekonomiska svårigheter för kommunen³.

1 Skollagen SFS 2010:800, 2 kap 9 § 15b, 3 kap 10 § 32 4 kap 11 § 31, 5 kap 18 § 30, 6 kap 10 § 40

Med hemkommun⁷ avses den kommun som personen är folkbokförd i. För den som är bosatt i landet utan att vara folkbokförd här, avses med hemkommun den kommun som han eller hon stadigvarande vistas i eller, om han eller hon saknar stadigvarande vistelseort, den kommun som han eller hon för tillfället uppehåller sig i. Detsamma gäller för den som är kvarskrivnen i en kommun enligt folkbokföringslagen⁸.

Utöver lagar, förordningar, förarbeten och vägledande rättsfall styrs kommunens handläggning av lokala regler inom ramen för gällande lagbestämmelser.

7 kap 29 § 6. 8 Folkbokföringslagen 1991:481 kap 16 §§ 6-7

Särskild prövning i varje enskilt fall

En prövning av rätten till skolskjuts ska ske individuellt med utgångspunkt i de författningsbestämmelser som reglerar rätten till skolskjuts. Samtliga förutsättningar som kan grunda rätt till skolskjuts skall prövas och det ska framgå att prövningen haft en sådan omfattning.

Elevens bostadsadress

Utgångspunkten för elevens rätt till skolskjuts utgörs av elevens bostadsadress vilken som huvudregel är densamma som elevens folkbokföringsadress. I vissa fall kan utgångspunkten utgöras av en bostadsadress som inte är elevens folkbokföringsadress t ex vid placering i korttidsboende. Vid gemensam vårdnad anses eleven ha två bostadsadresser, så kallat växelvis boende. Om förutsättningar för växelvis boende är uppfyllda ska en bedömning av elevens rätt till skolskjuts göras med utgångspunkt i elevens båda bostadsadresser.

Skolskjuts i annan kommun än hemkommun

Hemkommunens skyldighet att sörja för skolskjuts gäller inte när eleven på grund av personliga skäl tas emot i en annan kommun¹. I stället övergår skyldigheten till den mottagande kommunen. En elev som går i en annan kommun på grund av särskilda skäl har i vissa fall rätt till skolskjuts inom den mottagande kommunen. Om en elev på grund av skolgången måste övernatta i den mottagande kommunen har eleven rätt till skolskjuts mellan den tillfälliga bostaden och skolan under samma förutsättningar som gäller för elever som är hemmahörande i den mottagande kommunen. Detta innebär att om eleven har valt en annan skola än den som mottagande kommunen normalt skulle ha placerat eleven i, är kommunen inte skyldig att anordna skolskjuts.

Den kommun som anordnar utbildningen, det vill säga den mottagande kommunen, ska ombesörja att skolskjuts anordnas i dessa fall. Kommunens kostnader för detta ska ersättas av elevens hemkommun.

Varken hemkommunen eller den mottagande kommunen har skyldighet att anordna skolskjuts för elever som på grund av vårdnadshavares önskemål tas emot i en annan kommun. En elev som bor växelvis hos sina föräldrar i olika kommuner har inte rätt till skolskjuts mellan skolan i hemkommunen och den bostad som ligger i den andra kommunen

¹ Skollagen SFS 2010:800, kap 9 § 15c, kap 10 § 33, kap 11 § 32, kap 18 § 31

Val av skola eller friskola

Elever som väljer undervisning i annan skola¹ än den kommunen anvisat, har rätt till kostnadsfri skolskjuts om det inte får ekonomiska eller organisatoriska svårigheter för kommunen. Blir skolskjutsen dyrare till den valda skolan än till anvisad skola saknas rätt till skolskjuts. Motsvarande bedömning görs med beaktande av de organisatoriska svårigheter som kan uppkomma.

Om förutsättningarna för skolskjuts enligt tilläggsregeln inte är uppfyllda till följd av ekonomiska eller organisatoriska svårigheter för kommunen, har eleven inte heller rätt att få ersättning för skolskjuts upp till det belopp som skolskjutsen skulle kostat om eleven valt att gå i anvisningsskolan.

Motsvarande skyldighet för kommunen att erbjuda skolskjuts gäller även för elever som går i fristående² förskoleklass, grund-, anpassad grund- eller gymnasieskola inom kommunen. Samma sak gäller för elever som med hänsyn till personliga förhållanden har särskilda skäl att gå i en annan kommuns skola. Det gäller också för elever som på grund av önskemål går i en annan kommuns skola.

För elever som går i fristående skolor utanför Ljungby kommun föreligger inte rätt till skolskjuts.

¹ Skollagen SFS 2010:800, kap 9 § 21a, kap 11 § 30, kap 18 § 35

² kap 10 § 40

Skolskjuts vid växelvis boende

Förutsättningen är att båda bostadsadresserna är belägna inom Ljungby kommun. Eleven ska ha sin ena bostadsadress belägen inom upptagningsområdet för den skola som anvisats av kommunen (gäller för tillämpning av huvudregeln, är inte nödvändigt för tillämpning av tilläggsregeln).

Boendet ska bygga på ett fast och varaktigt arrangemang och vara likvärdigt fördelat på de båda adresserna, t ex boende varannan vecka på respektive adress. Det likvärdiga boendet och att det är fråga om ett fast arrangemang skall styrkas av vårdnadshavarna genom uppvisande av dom eller beslut, skriftlig överenskommelse mellan parterna eller genom underskrift av vårdnadshavarna på ansökningsblankett samt fast schema.

Skolskjuts beviljas inte vid tillfälliga förändringar av inlämnat schema, såsom semester, spontana besök eller enstaka övernattningar.

Korttidsboende

Korttidsboende vid varaktigt boende jämställs med bostad. Sådan resa betraktas som skolresa och gäller enbart skoldagar. Mellan hemmet och korttidsboendet ska föräldrarna själva transportera sitt barn.

Fritidshem eller annan fritidsverksamhet

Kommunen är inte skyldig att anordna skolskjuts till eller från fritidshem eller någon annan fritidsverksamhet.

Förskoleklass- och grundskoleelev med plats på fritidshem har rätt till skolskjuts enligt ett fastställt schema när de inte vistas på fritidshem före eller efter skoldagen enligt skolans ramschema, under förutsättning att de i övrigt har rätt till skolskjuts.

Ljungby kommun erbjuder skolskjuts mellan anvisningsskolan Angelstadskolan och fritidshemmet Vårblomman i Annerstad. Skolskjutsansökan från elever som har valt Angelstadskolan hanteras enligt regeln ekonomisk eller organisatorisk svårighet.

Likställighetsprincipen

Enligt Kommunallagen¹ ska kommuner behandla sina medborgare lika, om det inte finns sakliga skäl för något annat.

Avstånd

Elever i förskoleklass, grundskola, anpassad grund- och gymnasieskola som går i den anvisade skola kommunen har placerat dem (anvisningsskolan), har i Ljungby kommun rätt till skolskjuts om avståndet överstiger

mellan bostad och skola

3 km för elever i årskurs Fk-3

4 km för elever i årskurs 4-6

4 km för elever i årskurs 7-9

mellan bostad och busshållplats

1 km för elever i årskurs Fk-3

2 km för elever i årskurs 4-6

3 km för elever i skolår 7-9

Undantag från avståndsgränserna kan göras då likformighet eftersträvas inom ett väl avgränsat bostadsområde. Det kan innebära att vissa elever får skolskjuts även om inte avståndsgränserna uppfylls. På motsvarande sätt kan det innebära att ett område behandlas restriktivt och att därmed ingen elev inom området får skolskjuts trots att vissa elever uppfyller avståndskriteriet. Det senare kan till exempel tillämpas om det finns tillgång till gång- och cykelvägar mellan bostadsområdet och skolan.

Elever bosatta i Ljungby kommuns tätorter² är generellt inte skolskjutsberättigade.

¹ Kommunallagen SFS 2017:725, kap 2 § 3

² Ljungby kommuns lokala trafikföreskrifter 0781 2013:24

Avståndsmätning utförs från bostaden till skolan, kortast användbara väg. Kortast användbara väg kan vara bilväg, gång- och/eller cykelväg. Vid mätning används Ljungby kommuns digitala skolskjutsprogram med GIS (Geografiskt informationssystem) och kartor från NVDB (Vägverkets nationella vägdatabas).

Trafikförhållanden

Oavsett avståndsregeln kan skolskjuts beviljas om närmsta lämpliga skolväg bedöms ha särskilt farlig trafikmiljö med förhöjd risk utöver det normala. Vid bedömning tas hänsyn till bland annat trafikmängd, trafikslag, andel tung trafik, genomfartstrafik, vägens utformning, belysning, trafikföreskrifter, trafikanternas kännedom om vägen samt elevens ålder och förväntad trafikmognad.

Funktionsvariation

Kommunen ansvarar även för skolskjuts till elev med funktionsvariation som påverkar elevens möjligheter att ta sig till och från skolan. En prövning av rätten till skolskjuts vid funktionsvariation görs i varje enskilt fall efter ansökan av elevens vårdnadshavare. Behovet ska vara styrkt med läkarintyg i ansökan. Behöver eleven assistans under skolskjutsen ansöker vårdnadshavare om detta som LSS insats.

Vid behov av skolskjuts vid olycksfall ska vårdnadshavare göra skadeanmälan direkt via Ljungby kommuns försäkringsbolag.

Särskild omständighet

Kommunen är enligt skollagen även skyldig att anordna skolskjuts för elever med ”annan särskild omständighet” där det framstår som nödvändigt eller motiverat att bevilja skolskjuts trots att skolskjuts inte kan beviljas på grund av färdvägens längd, trafikförhållandena eller funktionsnedsättning.

Bedömningen görs utifrån de förutsättningar som är aktuella i det enskilda ärendet. Behovet ska vara styrkt med intyg från t.ex. läkare eller skola.

Skolskjuts för elev som flyttar

Rätten till skolskjuts kan påverkas om en elev flyttar till en ny folkbokföringsadress under pågående läsår. Om en elev flyttar närmare skolan och inte längre uppfyller avståndsreglerna eller om en elev flyttar till ett annat upptagningsområde eller en annan kommun, upphör rätten till skolskjuts.

Elev som går sista skolåret (flyttar under sommaren mellan årskurs 5 och 6, mellan årskurs 8 och 9 eller under årskurs 6 eller 9) och flyttar till ett annat upptagningsområde inom kommunen, har fortsatt rätt till skolskjuts mellan den nya folkbokföringsadressen och den gamla placeringsskolan under förutsättning att kraven för skolskjuts är uppfyllda.

Vinterskolskjuts

Vinterskolskjuts kan vid behov beviljas under perioden 15 november till 15 mars. Förutsättningen är att det är sannolikt att skolvägen bedöms få en förhöjd trafikfara på grund av kraftigt minskad vägbredd på grund av snövallar eller annan likvärdig omständighet.

Ansökan om vinterskolskjuts ska göras av vårdnadshavare inför varje läsår senast den 15 oktober.

Kompisåkning

Kompisåkning innebär att elev, vid enstaka tillfälle, kan få åka med en skolskjutsberättigad kompis från skolan i kommunens abonnerade skolskjutsfordon förutsatt att det finns en ledig plats i ordinarie fordon.

Grundansvaret för att en elev får åka med, ligger på vårdnadshavare. Varje elev ska därför, vid varje tillfälle av kompisåkning, redovisa en skriftlig ansökan till skolan från såväl egen som mottagande vårdnadshavare. Kompisåkning gäller enbart i anslutning till elevernas ramschema.

Skolskjuts i mån av plats

Elev som inte har rätt till skolskjuts enligt huvudregel eller tillägsregel, men som bor utmed en skolskjutslinje, kan få åka med skolskjutsen under förutsättning att alla elever utmed linjen som har rätt till skolskjuts får plats. Ingen separat skolskjuts ordnas för transport av elev som inte har rätt till skolskjuts.

Ansökan om skolskjuts görs per läsår

Vid behov av skolskjuts kan vårdnadshavare ansöka om skolskjuts under perioden 1 mars till 15 april. Ansökan om skolskjuts behövs på alla grunder (avstånd, trafikförhållanden, funktionsvariation, särskild omständighet, vinterskolskjuts, val av skola och växelvis boende inför varje nytt läsår.

Kommunen beslutar och informerar vårdnadshavare till elev som är berättigad skolskjuts.

Ansökan om skolskjuts ska göras i god tid. Handläggning före läsårsstart garanteras för inkomna ansökningar inom ansökningsperioden. Då rätten till skolskjuts bedöms i varje enskilt fall kan handläggningstiden variera beroende på ärendetyp och ärendets komplexitet. Fram tills dess att ett beslut har trätt i kraft är det vårdnadshavarens ansvar att se till att eleven kommer till och från skolan.

Ändrat behov

Beslut om skolskjuts fattas för ett läsår i taget. Av beslutet ska det framgå att beslutet är tidsbegränsat. Av beslutet ska det också framgå att kommunen vid förändring av de omständigheter som legat till grund för skolskjutsbeslutet kan komma att ändra beslutet.

Vid ändrade förhållanden, exempelvis ändring av folkbokföringsadress eller byte av skola, ska skolskjutshandläggaren omedelbart meddelas. Vårdnadshavare är skyldig att meddela förändrat eller inget behov av skolskjuts till kommunens skolskjutshandläggare.

Väntetider

Kommunen strävar efter att hålla väntetider i samband med skolskjuts på en rimlig nivå. På grund av samordnade turer kan dock väntetid uppstå i anslutning till skolans start- och sluttider enligt ramschema. I väntetiden ingår inte lektionsfri tid inom skolgången. Upp till 15 minuter före första lektionen och 15 minuter efter sista lektionen betraktas som rasttid.

Målsättningen är att väntetiden inte ska överstiga 60 minuter per dag.

Självskjuts

Om det finns särskilda skäl kan kommunen i samråd med vårdnadshavaren avtala om s.k. självskjutsersättning. Det innebär att vårdnadshavaren tar över det dagliga ansvaret för elevens transport till skolan mot en kontant ersättning.

För elev bosatt på ö utan reguljär båtförbindelse kan självskjutsersättning erbjudas för färd över vatten till närmaste skolskjutshållplats.

Ersättningsbelopp vid självskjuts följer skattemyndighetens normer för skattefri ersättning för resa med egen bil. Ersättning betalas inte ut retroaktivt.

Ansvarsfördelning

Före transporten till skolan

Vårdnadshavare ansvarar för elevens färd till och från anvisad hållplats tills dess eleven stiger på skolskjutsen. Vårdnadshavare har också ansvar för att eleven kommer i god tid till hållplatsen.

Skolskjutsen kan inte vänta på elever som inte finns vid hållplatsen på utsatt tid.

Vårdnadshavare ansvarar för transport till skolan om eleven missat skolskjutsen. Generellt gäller att elever återvänder hem eller till annan av vårdnadshavare angiven plats om ett skolskjutsfordon är försenat med mer än 30 minuter. Vårdnadshavarna ska se till att deras barn förbereds och tränas att klara sin skolväg på ett så säkert sätt som möjligt. Det innebär att barnet måste följas till skola eller hållplats under så lång tid som behövs för att det ska klara att gå på egen hand och att säkerställa att barnet färdas den beslutade sträckan.

Under transporten

Under transporten är det entreprenören/chauffören som ansvarar för elevens säkerhet och att gällande trafikbestämmelser och ordningsregler följs. Entreprenören/chauffören är skyldig att underrätta skolskjutshandläggare om ordnings- eller säkerhetsproblem uppstår.

Det är inte tillåtet för chauffören att släppa på eller av elever på andra ställen än de fastställda hållplatserna.

Vid skolan

När eleven anlånt till skolan ansvarar rektor för tillsynen. Detsamma gäller vid hemfärd efter skolans slut eller tills dess att eleven stigit på skolskjutsen. Om elev på grund av undervisning inte kommer till skolskjutsen i tid, är det kommunens skyldighet att anordna hemtransport. Elever ska stanna kvar på skolan och åka hem med ersättningsfordonet.

Vårdnadshavare ansvarar för att ordna hemtransport i de fall eleven inte kan använda den ordinarie skolskjutsen på grund av akut sjukdom under skoldagen.

Eleven

Eleven ansvarar för att följa gällande ordningsregler och att visa respekt och hänsyn i samband med skolskjutsen.

Avbeställning av skolskjuts

Vårdnadshavare ska avbeställa skolskjuts hos entreprenören vid elevs sjukdom eller ledighet så snart det är möjligt. Kommunen ska omedelbart informeras om sådana förändringar som kan påverka behovet av beviljas skolskjuts, till exempel byte av bostadsadress, folkbokföringsadress eller skola.

Säkerhets- och ordningsregler

Det är viktigt att vårdnadshavaren tillsammans med skolskjuts eleven går igenom säkerhets- och ordningsregler. Följande ordningsregler gäller för skolskjuts:

- Elever som cyklar till hållplatsen ska ställa sin cykel på lämplig plats.
- På- och avstigning ska ske lugnt, när föraren ger tecken. Om eleverna måste korsa körbanan/vägen efter avstigning ska de vänta tills fordonet har kört.
- Eleverna ska sitta still på anvisade platser. Säkerhetsbälten ska alltid användas, det är ett lagkrav.
- Eleverna får inte bråka eller föra oväsen, eftersom det kan innebära hot mot säkerheten. Om en elev missköter sig, kan skolan stänga av eleven från den ordinarie skolskjutsen.
- Förarens tillsägelser ska åttlydas. Föraren är skyldig att rapportera eventuella förseelser/mobbing etc. till skolskjutshandläggare.
- Ersättningsanspråk kommer att riktas mot den eller de som orsakar skada på skolskjutsfordon eller annat. Trafikutövaren ska alltid meddela skolskjutshandläggare om skadegörelse skett samt själv fakturera elevens vårdnadshavare.

Busskort – en värdehandling

Skolskjutsberättigade elever kan efter beviljad ansökan tilldelas ett busskort till reguljär linjetrafik i stället för att åka särskild skolskjuts. Busskortet delas ut av skolan vid läsarets början. Busskortet är en värdehandling och gäller som färdbevis för att få åka skolskjuts. Busskortet får endast användas för transport till och från skolan, inte för resor på fritiden.

Vårdnadshavare till elev med mobil kan ansöka om mobilbiljett. Eleven behöver ha Länstrafiken Kronobergs reseapp nedladdad och sitt mobilnummer registrerat i appen.

Elev med busskort som inte längre är skolskjutsberättigad, ska omedelbart meddela detta.

Olycka/tillbud

Vid olycka eller tillbud i samband med skolskjuts svarar kommunen för att rutiner finns upprättade i samråd med Region Kronoberg/entreprenörerna och att elever och föräldrar är informerade om detta.

Information om trafiksäkerhet

Genomgång av ordnings- och säkerhetsregler samt en utrymningsövning av skolbuss anordnas regelbundet av skolskjutshandläggare/skola tillsammans med Region Kronoberg enligt upphandlingsavtal.

Skriftlig trafikinformation och ordningsregler skickas av skolskjutshandläggare till vårdnadshavare tillsammans med skolskjutsbeslut i samband med skolstart. Vårdnadshavare ansvarar för att medverka till att eleven använder bilbälte och annan skyddsutrustning om sådan finns samt att eleven följer förarens anvisningar om säkerhet och ordning.

Vid extrema förhållanden

Vid extrema förhållanden såsom naturkatastrofer eller andra extraordinära omständigheter, oframkomligt väglag på grund av ishalka eller ymnigt snöfall kan kommunen inte garantera att skolskjuts kan utföras enligt beslut. I dessa fall betalas inte ersättning till eleven och dennes vårdnadshavare. Kommunen ska vid sådana förhållanden snarast upplysa om detta på kommunens hemsida.

Överklagande

Beslut om skolskjuts kan överklagas på två olika sätt, antingen med förvaltningsbesvär eller med laglighetsprövning.

Förvaltningsbesvär¹

Förvaltningsbesvär innebär att förvaltningsrätten, som första instans, prövar ärendet och kan fatta ett annat beslut. Det är endast eleven och/eller elevens vårdnadshavare som kan överklaga. Beslutet ska ha gått parten emot. Domstolen prövar överklagandet i sak. Tiden för överklagandet är tre veckor från den dag då beslutet tillkännagavs på Ljungby kommuns digitala anslagstavla.

Förvaltningsbesvär utesluter laglighetsprövning. Om det inte finns någon särskild bestämmelse om överklagande i 28 kap. skollagen så kan ett beslut i stället överklagas med laglighetsprövning.

Laglighetsprövning²

Ett beslut om skolskjuts kan i vissa fall överklagas av kommunmedlem med så kallad laglighetsprövning enligt 13 kap. kommunallagen. Laglighetsprövning innebär att ett överklagat beslut ska upphävas om det inte har tillkommit i laga ordning eller om beslutet inte räknas som en angelägenhet för kommunen. Det ska också upphävas om det organ som har fattat beslutet har överskridit sina befogenheter eller om beslutet strider mot någon författning. Tiden för överklagandet är tre veckor från den dag då beslutet tillkännagavs på Ljungby kommuns digitala anslagstavla.

1 Skollagen SFS 2010:800, kap 28 § 5.5, kap 10 §§ 32-33, kap 11 §§ 31-32, kap 18 §§ 30-31

2 Kommunallagen SFS 2017:725 kap 13, Skollagen SFS 2010:800, kap 10 § 40, kap 11 § 30, kap 18 § 35

Domstolen får inte ersätta det överklagade beslutet med ett nytt utan kan endast avslå eller avvisa överklagandet, alternativt undanröja det överklagade beslutet. Det är alltså frågan om en prövning av beslutets laglighet och inte en prövning av beslutets lämplighet.

Övriga styrdokument:

- Föräldrabalken SFS 1970:340
- Förordning om skolskjutsning SFS 1970:340
- Trafiksäkerhetsverkets föreskrifter om skolskjutsning TSVFS 1988:17
- Transportstyrelsens föreskrifter om användning av bilbälten och särskilda skyddsanordningar för barn TSFS 2014:52

Regler för elevresor i gymnasieskola

Vad är elevresor?

Elever i gymnasieskolan har inte rätt till skolskjuts utan under vissa förutsättningar endast till bidrag för elevresor. Med elevresor avses gymnasieelevers resor mellan bostad och skolan. Enligt lagen om kommunernas skyldighet att svara för vissa elevresor¹ samt tillhörande förordning² ska elevens hemkommun ansvara för elevens kostnader för dagliga resor i de fall då eleven har rätt till studiehjälp enligt studiestödslagen³. Kommunen är inte skyldig att anordna transporter för gymnasieeleverna utan endast ansvara för deras resekostnader. Enligt 2 § förordningen får kommunen bestämma hur resorna ska ske.

Hemkommunens ansvar gäller oavsett om eleven får sin utbildning inom det offentliga skolväsendet eller på annat håll. Det innebär att hemkommunen är skyldig att svara för resekostnader även för elever i landstingens gymnasieskolor och för elever som går på en gymnasieutbildning i fristående skolor. Hemkommunen har även ansvaret när eleven studerar på annan ort.

Vem har rätt till bidrag för elevresa?

För att eleven ska vara berättigad till bidrag för elevresa gäller följande:

Studera på heltid

Eleven har rätt till studiehjälp enligt studiestödslagen

Reseavståndet mellan folkbokföringsadress och skola är minst 6 km

Gäller till och med vårterminen det år eleven fyller 20 år

Reseavståndet mellan alternativadress och skola är minst 6 km (gäller vid växelvis boende)

Gäller till och med vårterminen det år eleven fyller 18 år

Elev som uppfyller ovanstående regler, men inte kan utnyttja linjetrafik hela sträckan, kan ansöka om kontant ersättning om något av nedanstående alternativ uppfylls:

Färdvägen till närmsta hållplats är minst 6 km

Bussförbindelse saknas helt

1 SFS 1991:1110, 2 SFS 1991:1120, 3 SFS 1999:1395 kap 2 § 3

Bidraget beviljas i första hand i form av ett busskort och i andra hand med kontant ersättning. I stället för kontant ersättning, kan medåkning i beställd skolskjuts beviljas i mån av plats. Elever med inackorderingsbidrag får inte busskort eller kontant resebidrag.

Ansökan om elevresa görs per läsår

Vid behov av elevresa kan vårdnadshavare/elev ansöka om busskort och/eller resebidrag. Ansökan om elevresa behövs inför varje nytt läsår och kan göras med start 1 mars.

Ansökan ska göras i god tid. Handläggningstiden kan variera beroende på ärendetyp och ärendets komplexitet. Fram tills dess att ett beslut har trätt i kraft är det vårdnadshavarens/elevens ansvar att se till att eleven kommer till och från skolan.

Kommunen beslutar och informerar vårdnadshavare/elev som är berättigad till elevresa.

Busskort – en värdehandling

Elev som uppfyller kraven kan efter beviljad ansökan tilldelas ett busskort av kommunen vid läsårsstart. Busskortet är en värdehandling och får endast användas för transport till och från skolan.

Vårdnadshavare/elev med mobil kan ansöka om mobilbiljett. Eleven behöver ha Länstrafiken Kronobergs reseapp nedladdad och sitt mobilnummer registrerat i appen.

Elev med busskort som inte längre är berättigad, ska omedelbart meddela detta.

Kontant resebidrag

Elev som uppfyller ovanstående krav men inte kan utnyttja allmänna kommunikationer eller har mer än 6 km till närmsta hållplats, kan ansöka om kontant ersättning.

Ansökan kan endast göras för innevarande läsår. Sökande underrättas med beslut.

Kontant ersättning, i vissa fall kombinerat med busskort, motsvarar lägsta verkliga resekostnad, dock högst 1/30 av prisbasbeloppet per hel kalendermånad ¹(9 månader). Ersättningsbeloppet följer skattemyndighetens normer för skattefri ersättning för resa med egen bil.

I stället för kontant ersättning, kan medåkning i beställd skolskjuts beviljas i mån av plats.

Funktionsvariation

Elev med funktionsvariation som innebär att man inte kan åka i den ordinarie linjetrafiken som kommunen hänvisar gymnasieelever till, kan ansöka om färdtjänst för resor mellan bostaden och skolan.

¹ SFS 1991:1110, Socialförsäkringsbalken kap 2 §§ 6–7 Lag 2010:1250

² Kommunallagen SFS 2017:725 kap 13

Elevens bostadsadress

Med bostad menas elevens folkbokföringsadress. För elev under 18 år med växelvis boende gäller även alternativadressen som bostad.

Avstånd

Avståndsmätning görs från bostaden till skolan, kortast användbara väg. Kortast användbara väg kan vara bilväg, gång- och/eller cykelväg. Vid mätning används Ljungby kommuns digitala skolskjutsprogram med GIS (Geografiskt informationssystem) och kartor från NVDB (Vägverkets nationella vägdatabas).

Ändrade förhållanden

Vid ändrade förhållanden ska kommunen meddelas.

Elever som har fått kontantersättning eller inackorderingsstöd ska omedelbart meddela skolskjutshandläggare.

Den som tar emot bidrag på felaktiga grunder blir återbetalningsskyldig.

Överklagande

Beslut om bidrag till elevresor överklagas med laglighetsprövning².